सुकुमारः कुमारोऽसौ गिरिकुञ्जे रुरोद ह। पुष्यर्थं तस्य मेघास्तु प्रादुरासन्महात्मनः।
प्रविष्टायाश्च पुत्त्रौ द्वौपैप्पलादिश्च कौशिकः। दृष्ट्वा कृपान्वितौ गृह्य तौ प्रक्षालयतां जले।
निघृष्टौ तस्य तौ पार्श्वौ शिलायां रुधिरस्रुतौ। अजग्ध्यामौ तु पार्श्वौ तावुभावपि समाहितौ। ११०७५
तथैव च समारूढावजपार्श्वस्ततोऽभवत्। ततोऽजपार्श्व इति तौ चक्राते नाम तस्य ह।
स तु वेमकशालायां द्विजाभ्यां परिवर्द्धितः। वेमकस्य तु भार्य्या तमुद्वहत् पुत्त्रकारणात्।
वेमक्याः स तु पुत्त्रोऽभूद्ब्राह्मणौ सचिवौ तु तौ। तेषां पुत्त्राश्च पौत्त्राश्च युगपत्तुल्यजीविनः।
स एष पौरवो वंशः पाण्डवानां प्रतिष्ठितः। श्लोकोऽपि चात्र गीतोऽयं नाहुषेण ययातिना।
जरासंक्रमणे पूर्व्वं भृशं प्रीतेन धीमता। आचन्द्रार्कग्रहा भूमिर्भवेदपि न संशयः। ११०८०
अपौरवा न तु मही भविष्यति कदाचन।
इति श्रीमहाभारते खिलेषु हरिवंशे भविष्यपर्व्वणि एकनवत्यधिकशततोऽध्यायः॥ १९१॥
॥ शौनक उवाच॥ उक्तोऽयं हरिवंशस्ते पर्व्वाणि निखिलानि च। यथा पुरोक्तानि तथा व्यासशिष्येण धीमता।
तत् कथ्यमानममितमितिहाससमन्वितं। प्रीणात्यस्मानमृतवत्सर्व्वपापप्रणाशनं।
सुखश्रव्यतया वीर मनो ह्लादयतीव नः। जनमेजयस्तु नृपतिः श्रुत्वा चाख्यानमुत्तमं।
सौते किमकरोत् पश्चात्सर्पसत्रादनन्तरं। ११०८५
॥ सौतिरुवाच॥ जनमेजयस्तु स नृपः श्रुत्वाख्यानमनुत्तमं। यदारभत्तदाख्यास्ये सर्पसत्रादनन्तरं।
तस्मिन् सत्रे समाप्ते तु राजा पारिक्षितस्तदा। संयष्टुं वाजिमेधेन सम्भारानुपचक्रमे।
ऋत्विक्पुरोहिताचार्य्यानाहूयेदमुवाच ह। यक्ष्येऽहं वाजिमेधेन हय उत्सृज्यतामिति।
ततोऽस्य विज्ञाय चिकीर्षितं तदा कृष्णो महात्मा सहसा जगाम। पारिक्षितं द्रष्टुमदीनसत्त्वं द्वैपायनः सर्व्वपराबरज्ञः।
पारिक्षितस्तु नृपतिर्दृष्ट्वा तमृषिमागतं। अर्घ्यपाद्यासनं दत्त्वा पूजयामास शास्त्रतः। ११०९०
तौ चोपविष्टावभितः सदस्यास्तस्य शौनक। कथा बहुविधाश्चित्राश्चक्रुर्वेदार्थसंहिताः।
ततः कथान्ते नृपतिश्चोदयामास तं मुनिं। पितामहं पाण्डवानामात्मनः प्रपितामहं।
महाभारतमाख्यानं बहुर्थं श्रुतिविस्तरं। निमेषमात्रमपि मे सुखश्रव्यतयागतं।
विभूतिविस्तरकरं सर्व्वेषां वै यशस्करं। त्वया सुविहितं ब्रह्मन् शङ्के चोरमिवाहितं।
अमृतेन न तृप्तिः स्याद्यथा स्वर्गसुखेन वा। तथा तृप्तिं न गच्छामि श्रुत्वेमां भारतीं कथां। ११०९५
अनुमान्य तु सर्व्वज्ञं पृच्छामि भगवन्नहं। हेतुः कुरूणां नाशस्य राजसूयो मतो मम।
दुःसहानां यथा ध्वंसो राजन्यानामुपप्लवः। राजसूयं तथा मन्ये युद्धार्थमुपकल्पितं।
राजसूयस्तु सोमेन श्रूयते पूर्व्वमाहृतः। तस्यान्ते सुमहद्युद्धमभवत्तारकामयं।
आहृतो वरुणेनाथ तस्यान्ते सुमहाक्रतोः। देवासुरमहायुद्धं सर्व्वभूतक्षयावहं।
हरिश्चन्द्रस्य राजर्षिः क्रतुमेतमुपाहरत्। तत्राप्याडीवकं युद्धमभूत् क्षत्त्रियनाशनं। १११००
ततोऽनन्तरमार्य्येण पाण्डवेनातिदुस्तरः। महाभारतसम्भारः संभृतोऽग्निरिव क्रतुः।